

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Ansökan om tidsbegränsad dispens från naturreservatsföreskrifterna i Skogsö naturreservat för uppläggning av snö

Skogsö 2:9, Korsningen vid Kyrkogårdsvägen-Skogsövägen

Förslag till beslut

1. Tidsbegränsad dispens från naturreservatsföreskrifterna för uppläggning av snö från vägnätet i kommundelen Saltsjöbaden enligt situationsplanen i bilaga 1 till tjänsteskrivelsen daterad den 4 januari 2019 beviljas under tre vintersäsonger åren 2018/2019, 2019/2020 samt 2020/2021.
2. Dispensen gäller i första hand snö från det lokala vägnätet med lägre föroreningshalter. Snö från genomfartsvägarna Stockholmsvägen, Byvägen, Skyttevägen, Älgövägen samt snö från Fisksätraområdet och Älgöområdet bör omhändertas lokalt men får i undantagsfall och när lokala snötippor är fullbelagda föras till det dispensgivna området.
3. Dispensen gäller för de tillfällen stora mängder snö påverkar framkomligheten på vägnätet så att utskopning blir nödvändig och lokala mikrotippor är ianspråktaga.
4. Som kompensationsåtgärd ska naturvärdeshöjande åtgärder som motsvarar intrånget i naturreservatet utföras när dispensen har upphört att gälla. En restaureringsplan med lämpliga naturvärdeshöjande åtgärder ska tas fram och redovisas för miljöenheten senast årsskiftet 2019/2020. Planen ska kommuniceras med reservatsförvaltaren så att reservatsförvaltaren har möjlighet att ange vilka naturvärdeshöjande åtgärder som är lämpligast på platsen med hänsyn till den befintliga skötselplanen. Vilken eller vilka av åtgärderna i planen som ska utföras som kompensationsåtgärd för intrånget meddelas av tillsynsmyndigheten efter att dispensen har löpt ut.
5. Följande villkor ska uppfyllas:
  - a. provtagningsprogram med angiven provtagningsmetodik, provtagningsfrekvens och val av provtagningsparametrar för kontroll av föroreningarna i den tillförda snön samt underliggande markskikt ska upprättas och kommuniceras med tillsynsmyndigheten,
  - b. en rutin som beskriver hur olovliga dumpningar inom ytan ska förebyggas och i förekommande fall hanteras ska upprättas och implementera hos egen personal och anlitade entreprenörer,

- c. ytan där snön har förvarats samt en zon omkring förvaringsytan ska regelbundet avstädas från allt synligt avfall. Upplagsytan ska alltid avstädas i sin helhet snarast när all snö har smält bort på våren,
- d. reservatsförvaltaren ska informeras när dispensen tas i anspråk, när städning har genomförts samt när ytan åter är tillgänglig för allmänheten efter snösmältningen på våren, och
- e. informationsskylt för att informera allmänheten om det tillfälliga snöupplaget ska finnas uppsatt då dispensen tas i anspråk.

Lagstöd

Beslutet är fattat med stöd av 26 kap 1 och 3 § § samt 7 kap 7 och 26 § §.

Upplysning

Miljöenheten har i och med ansökan om dispens fått kännedom om verksamheten och tolkar detta som en anmälan om miljöfarlig verksamhet. Snöupplag klassas som miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap 1 § miljöbalken då snön räknas som avfall enligt 15 kap 1 § miljöbalken när den transporterats bort för kvittblivning på annat sätt än genom att plogas till vägrenen. En verksamhet ska alltid följa de allmänna hänsynsreglerna i kap 2 miljöbalken vad gäller nödvändiga försiktighetsmått samt val av lämplig plats för en verksamhet.

Sammanfattning

Ansökan avser tidsbegränsad dispens från naturreservatsföreskrifterna i Skogsö naturreservat för att anordna ett snöupplag. En tidsbegränsad dispens bedöms vara möjlig att ge med de försiktighetsmått, kompensationsåtgärder och villkor som dispensen förenas med.

Ärendet

Dispens från föreskrifterna för Skogsö naturreservat enligt 7 kap 7 § miljöbalken söks för vintersäsongerna 2018 – 2021. Ansökan inkom till nämnden den 31 augusti 2018 och kompletterades den 28 november 2018. Bakgrunden till ansökan är att det idag saknas markområden ute i kommundelarna dit snö kan transporteras snörika vintrar då det av framkomlighetsskäl behöver flyttas snö från tätbebyggda områden. I kommundelen Saltsjöbaden har sökande undersökt möjliga platser och anser att den bästa platsen ligger i Skogsö naturreservat. Idag transporteras all snö till Porsmossen men den ytan börjar nå sin maxkapacitet. Då utskopning av snö sker med lastbil skulle det även bli miljömässiga och ekonomiska fördelar med flera tillgängliga platser ute i olika kommundelar. Sökande anger att området som dispensen avser tidigare har använts som ridvolt och upplag. Som kompensationsåtgärd föreslår sökande att man ska glesa ur ett tätbevuxet skogsparti från gran för att öka ljusinsläppet till förmån för groddjur. Ansökan inklusive kompletteringar finns i sin helhet som bilaga 2 till tjänsteskrivelsen daterad den 4 januari 2019.

Skogsö naturreservat bildades 1997 och syftet med reservatet är att i första hand bevara ett tätortsnära och naturskönt område av stor betydelse för det rörliga friluftslivet. Områdets stora kulturhistoriska värde talar också för naturreservatets tillkomst. Som en av grunderna för beslutet anges att området är ett mycket välbesökt närreklamationsområde varför

områdets utnyttjande behöver regleras för att undvika konflikter och erhålla lämplig skötsel av skog och mark.

I den beslutade skötselplanen anges att det övergripande målet med skötseln är att natur- och kulturvärden ska bevaras liksom området värde för rekreation. Skogsmarken ska skötas med inriktning mot att skapa en mångformig och rekreativ skog med höga naturvärden. Inägomark ska hållas öppen genom bete och slätter. Fritidsaktiviteter och friluftsliv ska bedrivas så att slitage på känslig natur minimeras. Platsen för åtgärden har tidigare enligt granskning av flygfotografier använts som ridvolt och enligt uppgifter från sökande även en kortare period som upplag vid anläggningsarbete i närområdet. I skötselplanen finns ytan omnämnd som parkering och ridvolt.

Enligt reservatsföreskrifterna A1 är det förbjudet att tippa massor eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi genom att bl a gräva, schakta eller utfylla. Enligt samma föreskrifter punkt A2 är det förbjudet att anordna upplag annat än tillfälligt i samband med områdets skötsel.

Bygglov/marklov har inte sökts för åtgärden.

Skäl till beslut

Åtgärden är dispenspliktig då den strider mot de enligt 7 kap 5 § miljöbalken beslutade naturreservatsföreskrifterna punkt A1 och A2. För att beviljas dispens från de beslutade föreskrifterna krävs enligt 7 kap 7 § miljöbalken att åtgärden inte strider mot naturreservatets syften, att särskilda skäl finns samt att kompensationsåtgärder som motsvarar intrånget utförs. Vid en prövning av naturreservatsdispens ska en avvägning göras mellan skyddsintresset för reservatet och den enskildes intresse att ta området i anspråk.

Påverkan på naturreservatets syften

Åtgärden som dispensen avser bedöms endast försumbart påverka Skogsöreservatets syften. Dispensen kommer enbart att tas i anspråk vid de tillfällen då stora mängder snö som påverkar vägnätets framkomlighet uppstår. Mängden snö som kommer att förvaras på ytan styrs därför av hur stora mängder snö som faller. Det kan innebära att ytan som dispensen avser inte kommer att behöva användas under den tid som dispensen gäller.

Intentionen med reservatsbildningen var att konflikter mellan utnyttjandet av marken i området och närrekreativt värde skulle undvikas. Att transportera snö från närbelägna tätbebyggda områden i Saltsjöbaden skulle påverka reservatet med ett ökat antal tunga transporter, nedskräpning av det skräp som ligger inbäddat i snömassorna, ändrat mikroklimat då det kommer att ta längre tid för den packade snön från en snödeponi att smälta på våren jämfört med det naturliga snötäcket och förändrade hydromorfologiska förutsättningar med ökat vattenflöde från snösmältningen om snösmältningsperioden blir intensiv. Ett snöupplag innebär även risk för att det transporteras in föroreningar till reservatet med snömassorna och att det kan bli nödvändigt med schaktarbeten för att avlägsna de föroreningar som ackumuleras i ytskiktet.

Bedömningen är att påverkan på naturreservatets syfte ändå blir acceptabel då ytan idag inte hyser några höga naturvärden, att utskopning av snö enbart sker då snömängden är så stor att vägnätets samhällsfunktion påverkas samt med de försiktighetsmått och villkor som dispensen förenas med.

Föreslagna kompensationsåtgärder

Den föreslagna kompensationsåtgärden bedöms vara ändamålsenlig för att öka tillgängliga habitat för groddjuren men bedöms i och med att den sökta åtgärden strider både mot syftet med reservatet och reservatsföreskrifterna inte vara tillräcklig för att fullt ut kompensera det intrång i naturreservatet som den sökta åtgärden innebär. Det är därför skäligt att besluta att den sökande som kompensationsåtgärd ska utföra ytterligare åtgärder inom reservatet efter det att den tidsbegränsade dispensen löpt ut.

Särskilt skäl enligt miljöbalken

Särskilda skäl finns enligt 7 kap 7 § miljöbalken. Att ha framkomliga vägar är en samhällsfunktion som kommunen som väghållare måste upprätthålla. Ett minskat behov av transporter till kommunens nuvarande snödeponi vid Porsmossen kan anses vara ett sådant särskilt skäl som kan motivera en tillfällig dispens från föreskrifterna under tiden som flera mikrotippar iordningsställs inne i samhället, vilket ytterligare skulle minska transportsträckan och därmed utsläppen från den tunga trafiken i kommunen.

Bedömningen är att det finns möjlighet att på sikt iordningsställa platser för mindre snöupplag inom kommundelen Saltsjöbaden där det inte råder områdesskydd. Som sökande skriver går det att anordna mikrotippar på parkytor och liknande ytor inne i samhället men dessa behöver förberedelser för att tåla tung trafik. En tidsbegränsad dispens medger att det finns tid för att iordningsställa dessa platser under tiden som samhällsfunktionen med ett fungerande vägnät är säkerställd med den dispensgivna ytan.

Bildande av naturreservat är ett starkt intresse som innebär en stor restriktivitet i dispensgivningen i och med att reservatsskyddet är ett allmänt intresse som väger tungt. En inskränkning i enskilds rätt får enligt 7 kap 25 § miljöbalken samtidigt inte gå längre än vad som krävs för att tillgodose syftet med reservatet. Det enskilda intresset i detta fall bedöms väga tyngre än det allmänna intresset för områdesskyddet. Vägnätet är en viktig samhällsfunktion som måste upprätthållas även vid vintrar med stora snömängder.

Ansökan om dispens från naturreservatsföreskrifterna bör därför bifallas.

Per Enarsson
Miljöchef
Miljöenheten

Bilagor:

1. Situationsplan
2. Ansökan
3. Platsens läge